

Exam. Code : 216703

Subject Code : 6651

M.A. Political Science 3rd Semester

**POLITICS OF INTERNATIONAL ECONOMIC
RELATIONS**

Paper—XI

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—80

SECTION—A

Note :— Attempt any **six** questions by answering each question in about **250** words. Each question carries **4** marks.

- I. What do you mean by economic factors ?
- II. What was the motive of Bretton Woods Conference ?
- III. Briefly discuss about dependency theory of Wallerstein.
- IV. Mention main objectives of IMF.
- V. What is tied aid ?
- VI. Give main objectives of WTO.
- VII. Give the main implications of MNCs for developing countries.
- VIII. What do you mean by Agreement on Agriculture ?
- IX. Explain the term global warming.
- X. What is the relevance of politics of oil in the present times ?

SECTION—B

Note :— Attempt any **four** questions by selecting at least **one** from each Unit. Answer each question in about **1000** words. Each question carries **14** marks.

UNIT-I

1. Explain the dependency theory of Andre Gunder Frank.
2. Do you think that Bretton Woods perspective was in favour of developed countries and against developing countries. Discuss in detail.

UNIT-II

3. Explain the working of the World Bank.
4. Write a detailed note on Trade Related Intellectual Property Rights.

UNIT-III

5. Explain the working of MNCs in developing countries.
6. Discuss the major structures of World Trade Organisation.

UNIT-IV

7. Discuss about the politics of gas in the present times.
8. Critically explain the issues and concerns related to post-Soviet era of globalisation.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ
250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

- I. ਆਰਥਿਕ ਤੱਥਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
- II. ਬ੍ਰੈਟਨ ਵੁੱਡਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਕੀ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ?
- III. ਵਾਲਰਸਟਨ ਦੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਥਿਊਰੀ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- IV. ਆਈ. ਐਮ. ਐਫ. ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰੋ।
- V. ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀ ਹੈ ?
- VI. ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ।
- VII. ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਨਿਹਿਤਾਰਥ ਦੱਸੋ।
- VIII. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਰ ਸਮਝੌਤਾ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ ?
- IX. ਗਲੋਬਲ ਵਾਰਮਿੰਗ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- X. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ ਕੀ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਚੁਣਦੇ ਹੋਏ
ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ
1000 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ-1

1. ਐਂਡਰੇ ਗੁੰਡਰ ਫ੍ਰੈਂਕ ਦੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰੈਟਨ ਵੁੱਡਸ ਦਾ ਟ੍ਰਿਸਟੀਕੋਣ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸੀ ? ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਵਪਾਰ ਸਬੰਧਤ ਬੌਧਿਕ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

7. ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਗੈਸ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਸੰਸਾਰੀਕਰਨ ਦੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੁੱਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।